

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Juhász György ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Fővárosi Munkaügyi Bíróság által meghozott 32.M.2726/2010/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 32.M.2726/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes elsőfokú hatósága a felperes B., ... kerület ... sziget Sz. munkahelyén 2006. augusztus 10-én helyszíni ellenőrzést tartott, majd bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként határozatában megállapította, hogy a felperes munkáltató és az ellenőrzésbe bevont hat munkavállaló között munkaviszony állt fenn. Kötelezte a felperest a munkaviszony létesítésével kapcsolatos bejelentési kötelezettségének teljesítésére, és egyidejűleg 900.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta.

Az indokolás szerint a felek AM könyvvel való foglalkoztatásban állapodtak meg, azonban azokat a munkavállalók nem tartották maguknál. Ennek hiányában felperes az alkalmi foglalkozást nem találta elfogadhatónak, a felek közti jogviszonyt annak jellemző ismérvei alapján munkaviszonynak minősítette. A felperes terhére a munkaszerződés írásba foglalásának elmaradása miatt az Mt. 76. § (1) és (2) bekezdésének megsértését állapította meg, és felhívta a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) 57/E. § (5) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség teljesítésére.

A felperes fellebbezésében a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állította, mivel szerinté adott esetben a Sz. egész területe munkahelynek minősült, a szabályszerűen kitöltött AM könyveket azonnal a helyszínre hozta, azonban azokat a még jelenlévő felügyelők az ellenőrzés befejezésére hivatkozással már meg sem nézték.

Az alperes másodfokú hatósága arra hivatkozással, hogy a munkavállalónak az AM könyvet magánál kell tartania, határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt benyújtott keresetében a felperes annak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes részéről a tényállás feltáratlanságát, és ezáltal a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 2. § (3) bekezdésének és az 50. § (1) és (6) bekezdésének megsértését állította.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 32.M.2726/2010/3. számú ítéletében az alperes ...számú határozatát a ... számú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte.

A munkaügyi bíróság a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megalapozottnak találta a felperesnek azt az állítását, hogy az alperes részéről a tényállás teljes feltárása nem történt meg.

A tanúvallomások köréből kiemelte G. É. munkaügyi felügyelő vallomását, aki megerősítette, hogy az általa tanúként meghallgatott munkavállalók egybehangzóan alkalmi munkavállalói könyvvél való foglalkoztatásukról nyilatkoztak, amit azért nem tudtak bemutatni, mert a sziget másik végén lévő büfében tartják. A felperes többféle megoldást felajánlott az eljáró felügyelő részére az AM könyv azonnali bemutatásának megvalósítása érdekében (futár küldése, az ellenőrnek a helyszínre való kísérése), amit azonban G. É. tanúvallomásában is elismerten visszautasított, illetve a mégis rendelkezésére bocsátott, kitöltött AM könyveket az ellenőrzés befejezésére hivatkozással már nem vette figyelembe.

A munkaügyi bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperesnek a döntése meghozatalánál azt is mérlegelnie kellett volna, hogy az adott munkavégzési helyen az AM könyvek biztonságos őrzése hol volt megoldható, és a bizonyítékok összevetése alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes jogerős határozata sérti a Ket.-nek a felperes által megjelölt szabályait.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását, valamint a költségeiben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a munkaügyi bíróság jogszabálysértő közigazgatási határozatokat helyezett hatályon kívül. Az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény (Alk.tv.) 2. és 3. §-a részletezi az AM könyvvel való foglalkoztatásra vonatkozó eljárási rendet, és a kitöltés szabályait. A (7) bekezdés akként rendelkezik, hogy a munkavállalónak a napi munkába lépést követő munkáltatói bejegyzések után az AM könyvét magánál kell tartania. A perbeli esetben jogszerűen járt el, és álláspontja szerint annak nincs jelentősége, hogy a munkáltató mikor és milyen módon szándékozott az AM könyveket utólag bemutatni. Ennek alátámasztására a Legfelsőbb Bíróság egyik eseti döntésére hivatkozott.

Ezen túlmenően a helyszínen felvett jegyzőkönyv tartalma szerint a munkavállalók aznap az AM könyveket még nem írták alá, következésképpen, ha a felügyelők lehetőséget biztosítottak volna azok utólagos bemutatására, úgy megteremtették volna a hiányos bejegyzések pótlását.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az ellenőrzésbe bevont tanúk a közigazgatási eljárásban egybehangzóan vallották, hogy a felperessel alkalmi foglalkoztatásban állapodtak meg, és ezt a felperes ügyféli minőségben meghallgatott képviselője is megerősítette (K. J. ügyféli meghallgatásáról felvett 6603-8. iktatószámú jegyzőkönyv). A perben tanúként meghallgatott G. É. munkaügyi felügyelő elismerte közeli másik büfébe való átkísérésének lehetőségét az AM könyvek megtekintése céljából, de ezt azért utasított vissza, mert megítélése szerint az AM könyveknek az adott helyszínen kell lennie. A felperes ennek ellenére azonnal intézkedett az AM könyvek odaviteléről, és azt az ellenőrnek rögtön be akarta mutatni, amit az ellenőr vallomása szerint azért nem vett figyelembe, mert az ellenőrzést befejezettnek minősítette.

A Pp. 339/B. §-a szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekinthető jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatók, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A Pp. 330/A. § (2) bekezdése

szerint, ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult vagy a közigazgatási szerv a tényállás megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, a közigazgatási szerv köteles a határozata (a szakhatóság az állásfoglalása) alapjául szolgáló tényállást valóságának bizonyítására, ha azt a felperes vitatja.

A felperes a tényállást a közigazgatási eljárásban és a perben is vitatta, és arra hivatkozott, hogy a tényállás feltáratlansága az alperes részéről téves jogkövetkeztetés levonásához vezetett.

A munkaügyi bíróság osztotta a felperes álláspontját, és döntésével a Legfelsőbb Bíróság is egyetért.

A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében is kifejtette, hogy az alkalmi foglalkoztatás is munkaviszony, és a tényállástól függően lehet megállapítani, hogy adott esetben a felek között az alkalmi foglalkoztatásra annak időtartamára és a munkabérre vonatkozóan a felek között a megállapodás ténylegesen létrejött és csupán az Alk.tv. szabályainak megsértése állapítható meg (Mfv.II.10.640/2009/2., Mfv.II.10.623/2007/3.), vagy az alkalmi foglalkoztatás megállapításának hiányában az eljáró felügyelő részéről a felek közti jogviszony minősítésének van helye.

A tényállás teljes körű tisztázása nélkül a közigazgatási szerv nincs abban a helyzetben, hogy a jelzett két lehetőség közül a jogszerűen levonható jogkövetkeztetés mellett döntsön. Ezért helytállóan mutatott rá a munkaügyi bíróság, hogy a perbeli esetben a Ket. 50. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az alperesnek az AM könyvek helyszínen való bemutatására vonatkozó bizonyítása még a helyszíni ellenőrzés részét képezhette volna. Az ellenőrzés befejezése helyett ez az alperesi magatartás felelt volna meg a Ket. 1. § (2) bekezdésében rögzített, az ügyféllel való együttműködés általános alapelvének. Ezen túlmenően az Alk.tv. 6. §-ának (7) bekezdése is csak az eset összes körülményeivel összefüggésben értelmezhető helyesen. A munkavégzés sajátos körülményeitől függően az AM könyvnek a munkavállaló egyéb személyes tárgyaival való együtt tartása, a munkavégzéssel összefüggő, az ellenőrzés által elérhető helyen, vagy helyiségben tartása is megvalósítja a törvényi követelmény betartását. Éppen ezért az alperes által felhívott legfelsőbb bírósági eseti döntés a tényállás eltérősége miatt a jelen perben az adott ügy sajátosságai miatt nem alkalmazható.

A fenti indokolásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján jogszabálysértést nem tárt fel, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel,

ezért annak viseléséről rendelkezni nem kellett.

Az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. október 19.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő